

Lisäkilpirauhasen gammakuvaus

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksella selvitetään lisäkilpirauhasen toiminnan häiriöitä.

Tutkimukseen valmistautuminen

- Tyroksiinilääkityksen (**Thyroxin**) tauottamisesta lähettävä lääkäri antaa erilliset ohjeet.
- Sinakalseetti (esim. **Cinacalcet**, **Sinafex**) pitää tauottaa kahdeksi viikoksi (**14 vrk**) ennen tutkimusta.
- **D-vitamiinivalmisteita** ei saa käyttää viikkoon (**7 vrk**) ennen lisäkilpirauhasen gammakuvausta
- Kilpirauhasen liikatoimintaa estävä lääke, kuten karbimatsoli (**Tyrazol**), propylytiourasiili (**Propycil**) tai metimatsoli/tiamatsoli on tauotettava viikoksi (**7 vrk**) ennen tutkimusta.
- Ilmoita mahdollisimman pian isotooppiosastolle, jos käyt varjoainekuvauksessa ennen lisäkilpirauhasen gammakuvausta. Jodipitoista varjoainetta saatuasi lisäkilpirauhasen gammakuvaus voidaan tehdä luotettavasti vasta kuuden viikon kuluttua.
- Syödä ja juoda saat normaalisti sekä ottaa muut kuin yllämainitut lääkkeet.
- Tutkimusta ei tehdä raskaana olevalle.

Tutkimusaine tilataan sinulle ulkomailta tutkimusaikaasi edeltävällä viikolla. Jos saamasi tutkimusaika ei sovi sinulle, ilmoita asiasta vähintään viikkoa ennen isotooppiosastolle. Siten ehdimme ajoissa perua tai siirtää tutkimusaineen saapumisen.

Tutkimuksen kulku

Tutkimusaineina saat pienet määrät kahta eri radioaktiivista isotooppia (I^{123} ja Tc^{99m}) kyynärtaipeesi laskimoon. Tutkimusaineet eivät aiheuta allergisia reaktioita.

Ensimmäisen tutkimusaineinjektion jälkeen odotetaan kaksi tuntia tutkimusaineen kertymistä kilpirauhaseen. Odottelun aikana voit halutessasi poistua isotooppiosastolta sekä syödä ja juoda normaalisti.

Tauon jälkeen saat toisen tutkimusaineinjektion ja kuvaus aloitetaan. Kuvauksen ajan sinun pitää olla liikkumatta selinmakuulla. Gammakamera kiertää kaulan ja rintakehän ympäri, kuvaten joka suunnasta. Kuvauksen loppuksi tehdään samalla laitteella tietokonetomografiakuvaus tutkimustulosten tarkentamista varten.

Kuvausta varten sinun ei tarvitse riisuutua, mutta kaula- ja korvakorut, irtonaiset hammasproteesit sekä metalliset hiuspinnit on poistettava pään ja kaulan alueelta.

Tutkimuksen kesto

Koko tutkimus kestää noin kolme tuntia tauko mukaan lukien. Kuvaus kestää puolisen tuntia.

Tutkimustulokset

Tutkimustulokset saat myöhemmin lähettävän osaston tai poliklinikan lääkäriltä.

Tutkimuksen jälkeen

Tutkimusaineen saamisen jälkeen säteilet lievästi lähiympäristöösi. Kuvauksen jälkeen sinun pitää juoda runsaasti ja käydä virtsalla normaalia useammin, koska radioaktiivista tutkimusainetta poistuu virtsan mukana.

Vältä tutkimuspäivänä ja sitä seuraavana päivänä raskaana olevan henkilön lähellä olemista. Vältä tutkimuksen jälkeen ja seuraavana päivänä myös lasten sylissä tai vieressä pitämistä yhteensä yli puolen tunnin ajan. Säteilyn kannalta kahden metrin etäisyys on täysin turvallinen kaikille. Säteily häviää itsestään parissa päivässä.

Päivitetty: 16.7.2025